Wat kan een **gemeenteraadsfractie** doen aan het houtrookprobleem?

Tips van het Kenniscentrum Houtrookoverlast

Voor vragen en opmerkingen en om de nieuwste versie van deze tekst te ontvangen:
neem contact op via het contactformulier op de website van het Meldpunt Houtrook Overlast:
https://rookoverlast.wordpress.com/meldpunt-houtrook-overlast/.

Inhoud

De gemeenteraad is de baas

Wet Ruimtelijke ordening (WRO)

Wet Aanpak Woonoverlast

Neem in de APV een criterium (norm) op voor hinder/overlast

- Verstoring van gedrag of activiteiten
- De fijnstofnorm voor auto's
- De geurnorm voor industriële en agrarische bedrijven

Het effect van voorliching aan stokers is beperkt

Geef voorlichting aan gedupeerden

Handhaaf de bestaande wetgeving

- Brief van de gemeente aan de stoker
- Breng de stoker in contact met Schuldhulpverlening
- Breng de stoker in contact met Geldfit
- Breng de stoker in contact met het Tijdelijk Noodfonds Energie

Voorkom belangenverstrengeling

Stel raadsvragen

Inventariseer het probleem

Neem 'houtrookoverlast' op in de Leefbaarheidsmonitor

Vraag instanties naar meldingen

Open een meldpunt

Ga de stad in

Organiseer een informatieavond

Ga via het Interventiekompas in gesprek met stokers

Roep houtrookvrije wijken uit of maak de hele gemeente houtrookvrij

- Voorbeelden: Amsterdam; Helmond; Koggenland; Venray

Verbiedt open vuur (o.a. vuurkorven) in de tuin

Sluit uw gemeente aan bij het Schone Lucht Akkoord

Sloopremie voor houtkachels

Voorbeelden: Noordwijk; Almelo; Nijmegen; Utrecht; etc.

Landelijke subsidie op het verwijderen van het rookkanaal

Subsidieer de aanschaf van LED-haarden

Stookalert = stookverbod

Voorbeeld: Amersfoort

De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op

Stel een registratie- en vergunningplicht in voor het stoken van hout door huishoudens

Neem in de APV een milieubelasting voor houtstokers op

Pas de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp) toe

Voer de Urgenda-uitspraak uit

Profiteer van het werk van uw partijgenoten - en andersom

Overzicht van de belangrijkste updates

De gemeenteraad is de baas

Zoals de website Parlement.com HIER meteen in zijn openingszin schrijft: "Sinds 1851 bepaalt de Gemeentewet dat de raad 'aan het hoofd van de gemeente' staat, dat de gemeenteraad dus de baas is."

Dit blijkt uit de volgende artikelen uit de Gemeentewet:

> ***Hoofdstuk IX. De bevoegdheid van de raad***
> ***Artikel 147***
> *1. **Gemeentelijke verordeningen** worden door de raad vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend.*
> *[...]*
> ***Artikel 147a***
> *1. Een lid van de raad kan een **voorstel voor een verordening** of een ander voorstel ter behandeling in de raad indienen.*
> *[...]*
> ***Artikel 147b***
> *1. Een lid van de raad kan een **voorstel tot wijziging** van een voor de vergadering van de raad geagendeerde ontwerp-verordening of ontwerp-beslissing indienen.*
> *[...]*
> ***Artikel 149***
> *De raad maakt de **verordeningen** die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.*

Dit betekent dat het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) niets kan doen zonder eerst de toestemming van de meerderheid van de gemeenteraad gekregen te hebben, maar het betekent ook dat een gemeenteraadsfractie niet alleen maar passief de teugels in handen heeft ('ja' of 'nee' zegt tegen collegevoorstellen), maar ook actief kan zijn:

- **moties** (voorstellen) kan indienen om het College op te roepen iets te doen (of na te laten);
- **amendementen** (voorstellen tot wijziging) kan indienen om een collegevoorstel te veranderen.

Wat kan een gemeenteraadsfractie doen aan het houtrookprobleem? Tips van het Kenniscentrum Houtrookoverlast beschrijft een aantal actieve manieren die door een gemeenteraadsfractie gebruikt kunnen worden om het probleem van de houtrookoverlast aan te pakken.

Wet Ruimtelijke Ordening (WRO)

In zijn afstudeeronderzoek *Houtstook in de omgevingswet; biedt de Omgevingswet nieuwe mogelijkheden in de aanpak van houtstook overlast?*[1] (2022) schrijft [redacted] over de **Wet Ruimtelijke Ordening**:

> De Wro biedt een gemeente twee instrumenten waarin zij mogelijk maatregelen tegen houtstook overlast kan nemen. Dit zijn de **structuurvisie** (hoofdstuk 2 Wro) en het **bestemmingsplan** (hoofdstuk 3 Wro).

1 Dit onderzoek is (nog) niet beschikbaar op internet; het is wel op te vragen bij het Kenniscentrum Houtrookoverlast.

De **structuurvisie** is een inhoudelijk richtinggevend document voor de ruimtelijke ontwikkeling en wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente is verplicht één of meer structuurvisies vast te stellen. De structuurvisie bevat hoofdlijnen voor ruimtelijk beleid en geeft tevens aan hoe de gemeente dit verwacht uit te voeren. Het belangrijkste aan de structuurvisie is dat het een beleids- en ontwikkelingskader betreft en geen toetsingskader. Burgers en andere overheden zijn er dus niet aan gebonden, enkel de gemeente zelf. In structuurvisies kan de gemeente bijvoorbeeld opnemen dat zij **het gebruik van houtkachels wil doen afnemen door alternatieven aantrekkelijker te maken**.
De gemeenteraad is verplicht om één of meer **bestemmingsplannen** vast te stellen voor haar grondgebied. Het bestemmingsplan bestaat uit bestemming en regels. Met de bestemming wordt aangegeven waarvoor een stuk grond gebruikt mag worden. Met het oog op de bestemming worden regels gegeven over het gebruik van de grond en de daar aanwezige en gewenste bouwwerken. **In sommige gevallen kan de gemeente optreden tegen het stoken van vuur omdat dit niet past binnen het bestemmingsplan.** Het stoken van openhaarden houtkachels en het gebruik van vuurkorven en barbecues vallen echter onder activiteiten die niet worden geregeld in een bestemmingsplan.
De **APV**[2] regelt onderwerpen 'betreffende de huishouding der gemeente'. De APV heeft betrekking op de bescherming van de woon- en leefomgeving, de bescherming van flora en fauna en het belang van openbare orde en veiligheid. De APV regelt uitsluitend onderwerpen die nog niet in bijzondere wetten zijn geregeld.

Wet Aanpak Woonoverlast

De allereerst stap in de aanpak van houtrookoverlast is: kijk in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van uw gemeente of daarin de Wet Aanpak Woonoverlast opgenomen is.
De Wet Aanpak Woonoverlast trad in werking op 1 juli 2017 en heeft kort gezegd als doel te voorkomen dat inwoners vanuit hun woning **ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden** veroorzaken.
De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een model-formulering opgesteld en deze is inmiddels al door heel veel gemeenten in hun APV opgenomen, meestal als artikel 2:79.

Als de Wet Aanpak Woonoverlast nog niet in de APV van uw gemeente opgenomen is, dan kunt u in de gemeenteraad een **motie** indienen die de Raad oproept om dit artikel op te nemen.
Het Kenniscentrum Houtrookoverlast heeft hiervoor een **voorbeeld-motie** geschreven. Het enige dat u nog hoeft te doen, is: de datum, de naam van de gemeente en uw naam invullen.

Deze wet (en dus dit artikel uit de APV) is gebaseerd op de Gemeentewet:

Artikel 151d

*1. De raad kan bij verordening bepalen dat degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft, er zorg voor draagt dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf **geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden** wordt veroorzaakt.*

2 APV = Algemene Plaatselijke Verordening.

Neem in de APV een criterium (norm) op voor hinder/overlast

Gemeenten die in de APV de Wet Aanpak Woonoverlast (zie punt 2) opgenomen hebben, blijken volgens een onderzoek van het Algemeen Dagblad (augustus 2018) zelden het betreffende artikel in te zetten tegen woonoverlast.
De oorzaak hiervan zal liggen in hetzelfde argument dat gemeenten ook gebruiken om artikel 7.22 uit het Bouwbesluit 2012 niet te handhaven. Dit artikel verbiedt:

- het "op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm of stof" te verspreiden en
- het "op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, stof of vocht of irriterend materiaal" te verspreiden.

Het argument om dit verbod niet te handhaven is dan: "**Er bestaan geen landelijke normen** voor hinder/overlast door houtkachels, dus we kunnen niet handhaven".

Het is dus belangrijk om het College van B&W een **instrument** (een norm, een criterium) in handen te geven waar het College aan kan **toetsen** of er sprake is van hinder/overlast door houtstook - net zoals veel gemeenten in de APV normen voor geluidsoverlast opgenomen hebben, want ook op dat gebied bestaan er geen landelijke normen voor particulieren.

Het ontwikkelen van geheel nieuwe criteria of normen is een hoop werk, maar gelukkig hoeft dat niet, want er zijn *bestaande* criteria/normen waar u bij kunt aanhaken:

1. Verstoring van gedrag of activiteiten.
2. De fijnstofnorm voor auto's.
3. De geurnorm voor agrarische bedrijven.

1. Verstoring van gedrag of activiteiten

De Toolkit *Je ziet het niet, maar het is er wel* geeft in de bijlage (*) een bruikbare suggestie voor een norm die opgenomen kan worden in de APV:

> ***Hinder*** *wordt in wetenschappelijke zin op verschillende, maar vergelijkbare, manieren gedefinieerd. Uit alle definities komt naar voren dat het effect van geur niet alleen hinder is, maar ook de* ***verstoring van gedrag of activiteiten****. Dit betekent dat een verstoring van het gedrag, bijvoorbeeld het binnen blijven met gesloten ramen, als gevolg van de blootstelling aan rook, of het treffen van compenserende maatregelen, ook als hinder of overlast moet worden beoordeeld.*

(* = we kunnen geen betrouwbare link geven naar dit document, omdat het door het Ministerie voortdurend verplaatst wordt en zo nu en dan zelfs helemaal verwijderd wordt. Als u de tekst wilt ontvangen: mail mij en ik stuur hem op. De Toolkit is in 2019 door het Ministerie van I&W aan alle gemeenten gestuurd, dus ook uw gemeente moet erover beschikken. Op 25 mei 2021 was de bijlage HIER te vinden; de Toolkit zelf, voorafgegaan door de aan de gemeenten gerichte brief, was HIER te vinden.)

U zou een **motie** kunnen indienen om het criterium "**verstoring van gedrag of activiteiten**" in de APV toe te voegen aan het artikel over Woonoverlast.
Het voordeel van dit criterium is dat het door elke ambtenaar te toetsen is en dat er geen apparatuur voor nodig is: de ambtenaar komt bij de gedupeerde thuis kijken, de gedupeerde legt uit hoe zijn/haar gedrag en activiteiten verstoord worden door de houtstook van de buren, de ambtenaar concludeert dat er sprake is van overlast en de gemeente legt de stoker een stookverbod op.
Zo'n stookverbod zal, als de stoker ertegen in beroep gaat, door de rechter in stand gehouden worden, want in de APV staat het criterium, aan dit criterium is getoetst en de ambtenaar is tot de

conclusie gekomen dat er sprake is van overlast. Je moet een heel knappe stoker zijn om daar een speld tussen te krijgen…

2. De fijnstofnorm voor auto's

Voor personen- en vrachtauto's bestaat normen die regelen hoeveel vervuiling er uit de uitlaat mag komen. Op dit moment (begin 2024) hebben Amsterdam, Arnhem, Den Haag en Utrecht milieuzones ingesteld en dat betekent dat alleen auto's die (relatief) schoon zijn het centrum van deze steden in mogen rijden.
Eén van de stoffen die in deze normen geregeld wordt, is **fijnstof**.
De meest recente (en strengste) emissienorm is Euro 6 en onder deze norm mogen zowel benzine- als dieselauto's nog maar 0,005 gram PM 10 per gereden kilometer uitstoten. PM = particulate matter = fijnstof; PM 10 = fijnstofdeeltjes die kleiner zijn dan 10 micrometer.
Het European Environmental Bureau heeft uitgerekend dat zelfs moderne "eco-kachels" 750 keer (!) méér fijnstof mogen uitstoten dan een vrachtauto uit 2014.

Alle reden dus om in uw APV een norm op te nemen voor de **maximale uitstoot van fijnstof door houtkachels**.
Het voordeel van het overnemen van een norm die al voor auto's geldt, is dat de wettelijke onderbouwing van zo'n norm al geregeld is en dat er ook al meetapparatuur bestaat, dus als u zo'n norm invoert, hoeft u het wiel niet opnieuw uit te vinden.

De uitstoot van auto's wordt gemeten door een sensor die **in de uitlaat** gestoken wordt.
Bij huidige metingen van overlast door houtkachels wordt rekening gehouden met de **verdunningsfactor** tussen de schoorsteen en uw voorgevel. Dit is dus een volledig andere methode dan de metingen bij auto's en een extra factor die metingen *moeilijker* maakt.
Als u een norm wilt invoeren die op die van auto's gebaseerd is, let er dan op dat ook de uitstoot van de houtkachel gemeten wordt **in de pijp**. Op die manier krijg je resultaten die betrouwbaar zijn en reproduceerbaar, kortom: resultaten die het handhaven van de norm een stuk eenvoudiger maken.
Los daarvan: de emissienormen van auto's zijn bedoeld om het milieu te beschermen en het milieu begint meteen buiten de uitlaat. Dat geldt ook voor houtkachels, dus er is geen enkele reden om een verdunningsfactor te hanteren.

3. De geurnorm voor industriële en agrarische bedrijven

Op de webpagina Geur en omgevingsplan van het Informatiepunt Leefomgeving staat:

> **Geurregels gelden niet voor woningen**
> Woningen kunnen ook zelf geurhinder veroorzaken. Bijvoorbeeld als gevolg van hobbymatige activiteiten. Of het stoken van hout in kachels en open haarden. De instructieregels in het Bkl **gelden niet voor woningen**. De gemeente is dus niet verplicht om in het omgevingsplan regels te stellen aan woningen die de geurhinder in de leefomgeving beperken. **Wel kan de gemeente ervoor kiezen hier regels aan te stellen.**
> Het gaat hier niet om woningen met een bedrijf aan huis. Als de geurhinder afkomstig is van de bedrijfsmatige activiteit, dan gelden de instructieregels uit het Bkl wel. Het is aan de gemeente om te bepalen wat 'wonen' is.

In het Omgevingsplan kan de gemeente dus beperkingen opnemen voor wat betreft **geurhinder**.
Daarbij zou men de normen die voor bedrijven gelden kunnen aanscherpen voor woningen.

Behalve voor industriële bedrijven gelden ook voor agrarische bedrijven (veehouderijen en niet-veehouderijen) **geurnormen** om geurhinder te voorkomen. Voorbeelden van zulke normen vindt u op deze twee sites: Gelderland en Friesland.

In deze geurnormen zijn vier **hinderlijkheidsklassen** vastgelegd en wordt aan de hand van gemeten hedonische waarden (dat wil zeggen: hoe erg het stinkt) vastgesteld in welke klasse de geur valt: van "niet hinderlijk" tot "zeer hinderlijk".
De norm die hierbij gehanteerd wordt, is de ou_E (de **Europese geureenheid** / odour unit) per kubieke meter. Eén Europese geureenheid is:

> de hoeveelheid geurstoffen die, bij verdamping in één kubieke meter neutraal gas onder standaardcondities, een fysiologische respons oproept bij een panel (detectiegrens) gelijk aan de respons die optreedt bij verdamping van 123 µg n-butanol (CAS-Nr. 71-36-3) in één kubieke meter lucht onder standaard condities (concentratie is 0,040 µmol/mol).

Als u deze norm wilt toevoegen aan uw APV, dan is de simpelste weg: verklaar de norm die nu voor agragrische bedrijven geldt onverkort van toepassing op houtstook. Alle werk om de norm wettelijke basis te geven is al uitgevoerd en meetapparatuur is ook al ontwikkeld, dus ook hier geldt: u hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.

Het effect van voorliching aan stokers is beperkt

Veel gemeenten geven op hun website **voorlichting aan stokers**: hoe kun je 'goed stoken'.
Maar het effect van voorlichting wordt overschat, zo blijkt uit een onderzoek dat Buro Blauw in 2021 uitvoerde voor de gemeente Utrecht:

> - Voorlichting die leidt tot een juiste keuze van een aan te schaffen houtkachel, een goede installatie van die houtkachel en goed stookgedrag van de gebruiker is de meest kosteneffectieve maatregel voor het verminderen van de negatieve effecten van particuliere houtstook op de luchtkwaliteit. Het effect van voorlichting op de emissies van houtkachels is evenwel **onzeker**.
> - Door voorlichting over installatie en stookgedrag kan de geuremissie gereduceerd worden. De effectiviteit van deze maatregel is evenwel **onzeker**, omdat niet bekend is in hoeverre houtstokers **adviezen opvolgen**.

"Onzeker" is mild uitgedrukt als je leest wat een onderzoek van de Australische tegenhanger van ons Astmafonds in 2013 uitwees over het effect van voorlichting op het gedrag van houtstokers:

> A 1999 survey in Armidale reported that 52% of residents with wood heaters believed the statement "emissions from open fires and solid fuel heaters contain substances harmful to humans" was false, 24% said it was true, and the remainder were unsure. This was **despite a $46,000 wood smoke education program** by the NSW EPA in Armidale acouple of years earlier.

Een onderzoek naar het effect van een grote voorlichtingscampagne in Zwijndrecht op het gebied van hondenpoep (*) wees uit dat **slechts 10%** van de hondenbezitters na de voorlichtingscampagne anders was gaan handelen.
(* = 25% van de inwoners In Zwijndrecht ervaart overlast van hondenpoep en daarmee is het probleem ongeveer even groot als dat van houtrook.)

Voorlichting aan stokers heeft dus weinig zin. Áls ze de boodschap al geloven, dan is het het effect daarvan op hun gedrag onzeker of zeer beperkt.

Om het effect van een voorlichtingscampagne op het gedrag van stokers te kunnen meten, is het noodzakelijk om vóór de campagne een **nulmeting** uit te voeren. Zonder nulmeting heb je er geen idee van wat het effect van de campagne is en dan moet de gemeenteraad zich hardop afvragen: "**Waar hebben we ons geld dan aan uitgegeven?**"
Voor zover ons bekend, is geen enkele voorlichtingscampagne op dit gebied ooit voorafgegaan door een nulmeting. Er is ons ook geen enkele gemeente bekend die claimt dat zijn campagne het probleem verkleind heeft.

Geef voorlichting aan gedupeerden

Waar wél behoefte aan is en wat wél een positief effect heeft, is voorlichting aan **gedupeerden**: wat kun je doen als je overlast ondervindt van houtstokende buren?
Bijna geen enkele gemeente verstrekt die informatie, zodat veel gedupeerden niet eens wéten dat het veroorzaken van houtrookoverlast verboden is. Laat staan dat ze handhaving van dat verbod eisen. Zo blijft de overlast bestaan.

Een gemeenteraadsfractie kan aan die ongelijke voorlichting een eind maken door een **motie** in te dienen die B&W oproept om ook **voorlichting** te geven aan **gedupeerden**. Op de gemeentelijke website, in huis-aan-huis-bladen, via een folder etc.

Het Kenniscentrum Houtrookoverlast zal, op basis van de in de loop der jaren verzamelde kennis, graag een voorbeeld-tekst aanleveren.

Handhaaf de bestaande wetgeving

Sommige gemeenten zeggen dat ze geen instrumenten hebben om houtrookoverlast aan te pakken en weigeren dus handhavend op te treden bij overlast.
Als uw gemeente er ook zo over denkt, dan kunt u B&W erop wijzen dat andere gemeenten wél handhavend optreden. Het Kenniscentrum Houtrookoverlast kan hier een lijstje van geven en heeft ook een uitgebreid overzicht van de jurisprudentie.

Wetten en regels die door een gemeente ingezet kunnen worden om een stookverbod op te leggen, zijn bijvoorbeeld:

- Bouwbesluit 2012 (art. 7.22 en diverse andere artikelen);
- Woningwet (art. 1a);
- Wet Milieubeheer (WM) (art. 5.6, 1e lid e.v.; te gebruiken tegen het verbranden van afval);
- Wet Aanpak Woonoverlast (in de APV);
- verbod vuur te stoken (in de APV, te gebruiken tegen vuurkorven etc.).

Ook het nogal eens gehoorde argument dat de gemeente niet achter de voordeur mag komen om bijvoorbeeld te controleren of er afval verbrand wordt, is onjuist.
Zo goed als elke APV bevat het volgende artikel:

> ***Binnentreden woningen***
> *Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of*

> *krachtens deze verordening gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.*

Kortom: ook in de huidige situatie is handhaven mogelijk.
U kunt dus een **motie** indienen die B&W oproept om de **bestaande mogelijkheden tot handhaving** te gebruiken.
Aan zo'n motie kunnen de volgende overwegingen ten grondslag liggen:

- inwoners hebben recht op gezonde lucht;
- de vrijheid van de één mag niet ten koste gaan van de gezondheid van de ander (premier [redacted] 21 april 2020);
- een door een gedupeerde aangespannen handhavingsprocedure gaat de gemeente veel tijd en geld kosten, want gedupeerden procederen na een afwijzing van hun handhavingsverzoek door tot aan de Raad van State (en het Kenniscentrum Houtrookoverlast helpt hen daarbij, als dat nodig is).

De allereerste stap in het handhavingstraject is dat de gemeente, na een melding, klacht of handhavingsverzoek, een **brief** stuurt aan de stoker, waarin men de stoker erop wijst dat er een klacht over zijn stookgedrag is binnengekomen, dat de stoker aan die overlast onmiddellijk een eind moet maken en maatregelen moet treffen om te voorkomen dat er overlast opnieuw ontstaat en dat, als de stoker dit niet doet, men een **bestuursrechtelijke procedure** zal starten.
Ook kan de gemeente laten weten dat, als de overlast voortduurt, men de stoker een **last onder dwangsom** zal opleggen, wat betekent dat de stoker een boete krijgt als de overlast niet ophoudt.
De ervaring leert dat zo'n brief vaak een eind maakt aan de overlast.

Omdat dergelijke brieven over het algemeen niet gepubliceerd worden op internet en er, als de overlast stopt, geen rechtszaak volgt, zijn veel gemeenten niet op de hoogte van hoe goed dit middel werkt en *dus* denken ze dat er niet succesvol opgetreden kan worden tegen stookoverlast, maar dat is dus echt een misvatting.
Het Kenniscentrum Houtrookoverlast beschikt over diverse van deze brieven; u kunt ze bij ons opvragen, zodat u uw gemeente kunt wijzen op deze effectieve (want: snelle en goedkope) optie.

Breng de stoker in contact met Schuldhulpverlening

Begin 2024 publiceerde het CBS de resultaten van een onderzoek waaruit bleek dat 83,9% van de houtstokers meer hout is gaan stoken vanwege de **hoge gasprijs**.

Dit is een argument dat houtstokers vaak gebruiken: "Gas en elektriciteit zijn zo duur".
Maar als je als Nederlander niet meer kunt voorzien in een zo elementaire levensbehoefte als verwarming van je woning, dan is er waarschijnlijk iets mis met je financiële situatie.

Vandaar onze suggestie: dien een **motie** in dat de gemeente bij klachten over houtrookoverlast een stoker die klaagt over de hoge kosten van verwarming in contact brengt met de afdeling **Schuldhulpverlening**, want achter dit stookgedrag gaan dan mogelijk nog meer financiële problemen schuil en dan is het slim om, in het belang van de stoker, zo snel mogelijk in te grijpen, om de problemen niet nog erger te laten worden.

Schuldhulpverlening kan onder andere kijken of het overlastgevende gezin aanspraak kan maken op **toeslagen**, want, zoals RTL Nieuws op 26 januari 2024 berichtte: "Miljoenen aan toeslagen en geldpotjes blijven ongebruikt".

Ook op de website van Geldfit kun je de “potjes-check” doen”.
Door gebruik te maken van een toeslag waar men recht op heeft, kan mogelijk een einde gemaakt worden aan het “armoedestoken” en daarmee aan het houtrookprobleem.

Breng de stoker in contact met Geldfit

Eén van de organisaties die mensen kunnen helpen om hun financiën op orde te brengen, is **Geldfit**. Dat kan via de website van Geldfit, maar ook door anoniem contact op te nemen op telefoonnummer 0800-8115.
Op de website van Geldfit kun je ook de “potjes-check” doen. Na het invullen van een aantal vragen zie je dan of er toeslagen zijn waar je aanspraak op kunt maken.

Breng de stoker in contact met het Tijdelijk Noodfonds Energie

Vanaf 22 januari 2024 is er, voor huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening, het **Tijdelijk Noodfonds Energie**. Het Tijdelijk Noodfonds Energie helpt om energieschulden te voorkomen door 6 maanden lang financiële steun te bieden.
Aanvragen kunnen ingediend worden tot en met 31 maart 2024.

Voorkom belangenverstrengeling

De ervaring van het Kenniscentrum Houtrookoverlast leert dat **handhavingsambtenaren** opvallend vaak **zelf een houtkachel** stoken. En dan het probleem bagatelliseren en weigeren handhavend op te treden.

Hoewel precieze cijfers ontbreken (houtkachels hoeven niet geregistreerd te worden), is het een veilige aanname dat op dit moment (stand van zaken: augustus 2020) in **25%** van de huishoudens hout gestookt wordt en/of 's zomers regelmatig een vuurkorf of iets dergelijks aangestoken wordt. Dan is het opvallend dat in alle drie de handhavingsprocedures die wij zeer intensief begeleidt hebben sprake was van een handhavingsambtenaar die zélf een houtkachel stookte: dat is **100%**!

In de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) staat:

> ***Artikel 2:4***
> 1. *Het bestuursorgaan vervult zijn taak **zonder vooringenomenheid**.*
> 2. *Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een **persoonlijk belang** bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden.*

Dit betekent dat personen die zelf een houtkachel stoken of regelmatig een vuurkorf aansteken eigenlijk niet betrokken mogen zijn bij een handhavingsprocedure die gaat over overlast door een houtkachel of een vuurkorf, want dan ontstaat al snel minimaal de schijn van vooringenomenheid en/of persoonlijk belang en dat is via dit artikel verboden.

U kunt een **motie** indienen dat B&W erop toeziet dat **belangenverstrengeling** voorkomen wordt door AWB art. 2:4 strikt na te leven, dat wil zeggen: dat er bij de besluitvorming in een handhavingsprocedure rond houtrookoverlast geen personen betrokken zijn (van de handhavings-ambtenaar tot en met de burgemeester) die zelf hout stoken.

Overigens: in twee van de zaken die hierboven aangehaald worden, is na hoger beroep duidelijk geworden dat de betreffende ambtenaar inmiddels niét meer in deze functie werkzaam is. Kennelijk hebben beide gemeenten besloten voortaan het zekere voor het onzekere te nemen en niet langer het risico te lopen dat een bestuursrechter op grond van belangenverstrengeling een collegebesluit vernietigt.

Stel raadsvragen

Eén van de manieren om als raadsfractie aandacht te vragen voor een probleem (en falend beleid aan de kaak te stellen) is: **raadsvragen stellen**.
Het Kenniscentrum Houtrookoverlast beschikt over een groot aantal raadsvragen die door diverse partijen in diverse gemeenten gesteld zijn over houtrookoverlast. Ook over biomassacentrales zijn al op diverse plaatsen raadsvragen gesteld.

In één geval (Den Haag) hebben zulke vragen zelfs geleid tot het aftreden van een burgemeester: in 2019 moest burgemeester [redacted] aftreden nadat er in de Raad kritische vragen gesteld waren over de vreugdevuren op het strand van Scheveningen. Deze vragen werden onder andere ingegeven door het feit dat het Kenniscentrum Houtrookoverlast de raadsfracties geïnformeerd had over het illegale karakter van die vuren.

Raadsvragen die u kunt stellen, zijn bijvoorbeeld:

- Is het College het eens met de fractie van [naam van uw partij] dat iedereen in [naam van uw gemeente] recht heeft op **schone lucht**?
- Worden er **metingen** verricht om de **luchtkwaliteit** in onze gemeente vast te stellen? Zo niet: bent u bereid zo'n onderzoek te laten uitvoeren? Indien niet: waarom niet?
- Hoeveel **klachten** en **meldingen** over houtrookoverlast (zowel van open haarden en houtkachels alsook van apparaten als tuinhaarden, vuurkorven en vuurschalen) zijn er de afgelopen 5 jaar binnengekomen? Graag uitgesplitst naar jaar.
  N.b.: in het hoofstuk Vraag instanties naar meldingen van dit bestand ziet u bij welke instanties er allemaal klachten kunnen binnenkomen, dus beperk u niet tot de klachten die binnenkomen op het gemeentehuis.
- Is bekend of deze inwoners **knelpunten of barrières** hebben ervaren bij het maken van hun melding/klacht?
- Hoeveel van deze klachten/meldingen zorgen voor **escalaties** tussen bewoners onderling?
- Hoe vaak is **buurtbemiddeling** ingezet en ziet de gemeente toe op het proces?
- Is in voorkomende gevallen sprake geweest van **mediation**, tussen buren, door de gemeente?
- Hoeveel **handhavingsverzoeken** komen er jaarlijks binnen in verband met houtrookoverlast?
- Kan het College ons vertellen wat de **kosten** zijn van de afwijzing van een handhavingsverzoek (met het oog op bezwaar, beroep, hoger beroep) en wat de kosten zijn van het opleggen van een stookverbod?
- Hoe worden klachten over en meldingen van houtrookoverlast **behandeld**? Als een handhavingsverzoek?
- **woningen/bedrijfspanden** in onze gemeente worden verwarmd met hout(producten)? Graag onderverdeeld in hoofd- en sfeerverwarming.
  Als dat onbekend is: bent u bereid een **inventarisatie** uit te voeren?
- Als het College inzet op **voorlichting**, kunt u dan aangeven welk concrete effecten dat inmiddels heeft?
- Wat is op dit moment het **beleid** in onze gemeente ten aanzien van houtrookoverlast?
- Is het college bereid om een **verbod** op open haarden en houtkachels te onderzoeken, net als de gemeente Amsterdam? Zo nee, waarom niet?

Behalve deze specifieke vragen kunt u uiteraard ook iets algemenere vragen stellen, zoals:
- Is het College bekend met hoeveel mensen er in Nederland jaarlijks voortijdig overlijden als gevolg van de herhaalde blootstelling aan houtrook; hoeveel doden zijn dat, omgerekend, in onze gemeente?

TIP: zet de raadsvragen ook op uw **website**, zodat iedereen kan zien waar u in de gemeenteraad aan werkt. Stuur ook een **persbericht** naar lokale en regionale media - met een beetje geluk nemen ze het bericht over en dat is mooie (en gratis!) publiciteit voor uw partij.

Inventariseer het probleem

Als B&W en de andere partijen in de gemeenteraad er niet van overtuigd zijn dat houtrookoverlast een probleem is in uw gemeente, dien dan een **motie** in die B&W oproept om een **inventarisatie** uit te voeren, om de omvang van het probleem in kaart te brengen.

Het beste kan zo'n inventarisatie gebeuren door alle inwoners persoonlijk een **brief** te sturen, maar een oproep in hetzelfde huis-aan-huisblad waarin de gemeente zijn raadsvergaderingen aankondigt en besluiten publiceert, is een goed begin.
Een oproep op de gemeentesite is *geen* goed idee, want zo goed als niemand kijkt regelmatig op de website van zijn gemeente, dus zo'n oproep zal nauwelijks reacties opleveren.

Neem 'houtrookoverlast' op in de Leefbaarheidsmonitor

Veel gemeenten houden jaarlijks een onderzoek onder een representatief gedeelte van de inwoners naar de leefbaarheid in de gemeente; vaak heet dit onderzoek '**leefbaarheidsmonitor**', maar het kan ook een andere naam hebben.

De ervaring van het Kenniscentrum Houtrookoverlast leert dat in zulke onderzoeken het onderwerp 'overlast door houtstokende buren' vaak niet voorkomt als probleem dat de inwoners kunnen aanvinken.
Als je er niet naar vraagt, zul je ook niet te weten komen hoe groot het probleem is.

Omdat leefbaarheidsonderzoeken vaak de basis vormen voor het beleid in een gemeente, is het zinvol om in zo'n onderzoek ook te vragen naar ervaren overlast door houtstook.

U kunt dus een **motie** indienen om dit probleem in de **leefbaarheidsmonitor** op te nemen.

Vraag instanties naar meldingen

Een houtrookgedupeerde heeft geen idee waar hij terecht kan met een klacht over zijn houtstokende buren. De één belt de politie, de ander mailt de GGD, een derde doet niets, want weet niet waar hij moet aankloppen.

Om een redelijk idee te krijgen van hoe vaak het probleem zich in uw gemeente voordoet, kunt u alle **instanties** waar inwoners zich toe zouden kunnen wenden, vragen hoe vaak ze een overlastmelding krijgen:
- gemeente;
- politie;
- brandweer;
- GGD;

- wijkteams;
- Buurtbemiddeling;
- Mediation;
- woningbouwverenigingen en woningbouwcorporaties;
- bewonerscommissies en huurcommissies (i.v.m. huurhuizen).

Daarnaast is er een aantal landelijke websites waar inwoners een melding kunnen doen:
- Meldpunt houtrookoverlast;
- Stop de houtstook;
- Stichting Houtrookvrij;
- Milieuklachten.nl;
- Longfonds;
- GGD Leefomgeving;
- Het Schone Oosten.

(Deze lijst is niet volledig; dit zijn de bekendste en langst bestaande websites.)

Open een meldpunt

Een andere manier om erachter te komen hoeveel personen in uw gemeente houtrookoverlast ondervinden, is: open zelf een **meldpunt**.
Dit doet u heel simpel door aan uw website een pagina toe te voegen met een **antwoordformulier**.

Kondig dit meldpunt aan via een persbericht dat u stuurt naar alle lokale en regionale media en u bent verzekerd van gratis publiciteit voor het meldpunt én voor uw partij.
Dit soort acties kan uw partij bij de volgende raadsverkiezingen aan merkbaar meer stemmen helpen - er zijn gevallen bekend waarin een partij dankzij één zo'n actie zó groot werd dat hij in het College opgenomen werd.

U kunt uiteraard gedupeerden ook oproepen om u als raadslid meldingen te **e-mailen**, maar realiseert u zich dan dat alle berichten die via de griffie aan de gemeenteraad gestuurd worden, **gelezen worden door of namens de burgemeester**; zoals geregeld in de Gemeentewet:

> ***Artikel 74***
> *1. Alle aan de raad of aan het college gerichte stukken worden door of namens de burgemeester geopend.*

Als u het niet op prijs stelt dat het College aan u gerichte hartekreten leest, dan kunt u op de **website van uw partij** uw **eigen e-mailadres** vermelden, zodat gedupeerden u rechtstreeks kunnen bereiken.

Nadat u een aantal meldingen verzameld hebt, hebt u voldoende munitie om kritische **vragen** te stellen aan B&W, zoals:
- is het College op de hoogte van de omvang van dit probleem?
- zo nee: hoe komt dat? En wat is het College van plan daaraan te gaan doen?
- wat gaat het College doen om het probleem aan te pakken?

Ga de stad in

De beste manier om in gesprek te komen met de inwoners is nog altijd: **ga de stad in**!
Zet een tafeltje neer in een winkelcentrum, hang de partijvlag eraan, zet er een stoepbord naast met daarop groot: "Houtrookoverlast", zorg dat alle fractieleden en een aantal bestuursleden het standje bemannen en de verhalen zullen binnenstromen.

Hou er wel rekening mee dat er personen zullen zijn die ook andere problemen aankaarten, dus zorg voor voldoende pennen en papier om aantekeningen te maken en volg die aantekeningen op door contact op te nemen met de inwoners die een opmerking achterlieten.

Zichtbare aanwezigheid in de stad, duidelijk laten merken dat je niet alleen praat in de Raad, maar ook met de Straat, zorgt altijd voor veel goodwill onder de bevolking. En het is een mooie manier om buiten verkiezingstijd je programma onder de aandacht te brengen.

Organiseer een informatieavond

Iets dat altijd goed aanslaat bij de inwoners is: een **informatieavond**.
Dit kun je als partij in je eentje organiseren, door een zaaltje te huren, maar het mooiste is als het door meerdere raadsfracties samen gedaan wordt.
Zo'n gezamenlijke informatieavond kan dan in de **raadszaal** gehouden worden en heeft als voordeel dat ook de andere fracties, die niet bij de organisatie betrokken zijn, aanwezig zullen zijn, want zo'n groot evenement, daarop kun je niet ontbreken, ook al heb je het niet zelf georganiseerd.

Op een informatieavond kun je **externe deskundigen** uitnodigen voor een presentatie.
Het Kenniscentrum Houtrookoverlast beschikt over de adressen van enkele deskundigen die al eens een presentatie gehouden hebben op een informatieavond.
Reiskosten voor zulke externe deskundigen kunnen vergoed worden uit het fractiebudget: het budget dat een raadsfractie vanuit de gemeente ter beschikking gesteld krijgt voor fractiedoeleinden.

Uiteraard is er ook ruimte voor een presentatie vanuit de gemeente: een **ambtenaar/wethouder** kan uitleggen hoe vaak het probleem zich voordoet en wat de mogelijkheden zijn om het aan te pakken.

En het belangrijkste gedeelte is natuurlijk: **inwoners** kunnen hun ervaringen vertellen en vragen stellen aan de deskundigen en de ambtenaar/wethouder.
Reserveer voor deze vragen veel tijd, want de ervaring leert dat als er eenmaal een paar vragen gesteld zijn, de rest van de aanwezigen ook hun angst verliezen en dan blijkt dat dit het meest productieve deel is van de avond, dus voorkom dat je het uit tijdgebrek moet afkappen.

Na zo'n avond heeft de gemeenteraad meestal voldoende informatie om een **raadsdebat** te voeren over het onderwerp.

Ga via het Interventiekompas in gesprek met stokers

Het Interventiekompas is een instrument, ontwikkeld door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Zoals de bijbehorende site zegt:

> Het helpt je om stapsgewijs de motieven voor het wel of niet naleven van regels in kaart te brengen en biedt op basis van je analyse oplossingsrichtingen.

> Het instrument is een gestructureerde vragenlijst waarmee jij met de doelgroep zelf of met mensen die de doelgroep kennen in gesprek kunt gaan en in vier stappen kunt achterhalen **waarom een bepaalde groep zich niet (of wel) aan de regels houdt**. Deze inzichten geven jou de 'knoppen om aan te draaien' om het gewenste gedrag te stimuleren. Daarbij geeft het InterventieKompas ter inspiratie voorbeelden van (gedrags)interventies die je kunt gebruiken voor een passende aanpak. Het instrument is gemaakt volgens de laatste inzichten binnen de gedragswetenschap.

Op een webpagina met een terugblik op het Schone Lucht Jaarcongres (30 mei 2022) lezen we:

> **Ervaringen Helmond**
>
> CCV vertelde onder meer over de ervaringen van de gemeente Helmond, die het Interventiekompas al heeft gebruikt om goed in gesprek te kunnen gaan met stokers in een woonwijk met veel houtstookoverlast. De gemeente heeft een training bij het CCV gevolgd. Bij die training zijn het probleem en de doelgroep geanalyseerd en is de koers bepaald om gewenst gedrag te bevorderen.
>
> Een belangrijk leerpunt van Helmond is dat het effectief is om samen te werken [met] de wijk. **Sinds deze wijkaanpak zijn er minder overlastmeldingen**.

Maar de webpagina waarschuwt ook voor te hoge verwachtingen:

> **Bewustwording niet genoeg**
>
> Bewustwording betekent niet meteen gedragsverandering. **Als mensen zich bewust zijn van de gevolgen van houtstook, betekent dit niet dat het gedrag daadwerkelijk verandert.** Weten hoe je mensen die hout stoken zover krijgt dat ze hun gedrag aanpassen en de regels naleven? Het Interventiekompas biedt inzicht in gedragsinterventies die je kunt inzetten om gewenst gedrag wél te bevorderen.

Kortom: het Interventiekompas is geen tovermiddel.
Maar omdat stokers, in tegenstelling tot voorlichting in een wijkkrant of op een website, **persoonlijk** aangesproken worden, is de kans op gedragsverandering groter dan bij voorlichting.

Roep houtrookvrije wijken uit of maak de hele gemeente houtrookvrij

Als uit bovenstaande inventarisatie gebleken is dat houtrookoverlast in uw gemeente een serieus probleem is, of zelfs als dat niet gebleken is, maar wel veel personen de wens geuit hebben dat er een einde komt aan houtstook (bijvoorbeeld uit milieu- of klimaatoverwegingen), dan kunt u een **motie** indienen die bepaalde wijken of de hele gemeente uitroept tot **houtrookvrij gebied**.

Er zijn al diverse gemeenten die hieraan denken (Amersfoort, Amstelveen, Amsterdam, Emmen, Groningen, Rotterdam, Utrecht en Veenendaal), want ambtenaren, wethouders en burgemeesters die zeggen dat zo'n verbod helemaal niet kan, vergissen zich.
Zoals een ambtenaar van Utrecht het eens verwoordde: "Als je het centrum kunt sluiten voor oude dieselauto's, dan kun je ook **houtkachels verbieden**".
Dit is nu typisch iets waar de APV voor bedoeld is: het oplossen van plaatselijke problemen als er geen landelijke wetgeving is - zoals een lachgasverbod, dat veel gemeenten ingevoerd hebben.

Een verbod op houtstook is strijdig met geen enkele landelijke wetgeving, dus is prima te verwezenlijken. Voor een gemeente die groeien wil, is het zelfs aan te raden, want wie wil er nu niet verhuizen naar een houtrookvrije gemeente?

In het in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgestelde rapport Beleidsverkenning aanvullende maatregelen om de emissies van particuliere houtstook te beperken (2022) zegt Royal HaskoningDHV:

> In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) kunnen regels worden gesteld aan buitenstook. Nu staan daar reeds regels in gericht op het verbod afvalstoffen te verbranden en het voorkomen van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving. Maar er kan ook gedacht worden aan introductie van een **verbod op stoken bij windstil weer**.

Eind 2020 maakte Helmond bekend dat men, in het kader van het proefproject "houtstookarme/ houtstookvrije wijken" (uit het Schone Lucht Akkoord), gaat onderzoeken of de nieuwbouwwijk Brainport Smart District (BSD) houtstookarm gemaakt kan worden.

In april 2021 maakte Amsterdam bekend een verbod op open haarden en houtkachels te overwegen.

Als voorbeeld van een eerste stap naar een houtrookvrije gemeente kunt u de APV (2021) van de gemeente **Venray** gebruiken (belangrijke punten zijn hier rood geaccentueerd):

> Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding der gemeente
> Afdeling 8. Vuurverbod
> Artikel 5:34 Overlast
> 1. In dit artikel wordt verstaan onder schoon stookhout: hout, alsmede speciaal voor het gebruik in open haarden en houtkachels bestemde, in de handel verkrijgbare brandstoffen.
> **Niet als stookhout wordt aangemerkt**: verlijmd, ondergedompeld, geïmpregneerd en/ of gelakt hout, hardboard, MDF, tri- of multiplex, dakleer, kunststoffen, e.d.
> 2. Het is van 1 september tot en met 31 mei verboden in, op, of aan een bouwwerk, voorwerpen of stoffen te plaatsen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, waardoor:
> a. overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de omgeving;
> b. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, rook, roet of walm wordt verspreid;
> c. brand of ander gevaar wordt veroorzaakt.
> 3. Het verbod uit lid 1 geldt in elk geval indien:
> a. **het windstil en/of mistig is**;
> b. **er geen schoon stookhout wordt gebruikt**;
> c. het schone stookhout een **vochtigheidspercentage** heeft van **meer dan 20%**.
> 4. Niet van toepassing is het vorenstaande indien en voor zover het betreft nadelige gevolgen voor het milieu waarop de Wet milieubeheer of enige in deze wet genoemde milieuwet van toepassing is.

De APV van **Koggenland** bevat (op punt 3a (dat ontbreekt) na) dezelfde bepaling.

Een nog duidelijker definitie van *schoon stookhout* zou zijn: "*Hout, dat **geteeld en verkocht is als haardhout**, wat blijkt uit een op verzoek te produceren **factuur***".
Hiermee is nog beter afgedekt dat er geen afval gestookt wordt.

Bij het ontbreken van een factuur kan aangenomen worden dat er sprake is van afvalhout en kan er een bekeuring opgelegd worden.
Je kunt nog een stap verder gaan en eisen dat het haardhout een **FSC-certificaat** heeft.
De eis van een factuur is niet vreemd: wie (bijvoorbeeld als ZZP'er) een privé-auto ook voor de zaak gebruikt, moet voor de fiscus voor het zakelijk gebruik van de auto een sluitende kilometer-administratie overleggen, die onderbouwd is met tankbonnetjes en garagerekeningen.

Een bijkomend voordeel van deze definitie is dat je woning verwarmen met in de detailhandel verkrijgbaar haardhout duurder is dan je woning verwarmen met een cv op aardgas - waarmee één van de smoezen om hout te stoken ("Gas is te duur") wegvalt.

Aan punt 3 van dit artikel uit Venray zou toegevoegd kunnen worden:
*d. er sprake is van een **RIVM staakalert**.*
Zie hiervoor punt 15. Stookalert = stookverbod.

Verbiedt open vuur (o.a. vuurkorven) in de tuin

Begin november 2023 nam de gemeenteraad van Utrecht een motie aan van GroenLinks en de Partij voor de Dieren, die erop neerkomt dat per 1 januari 2025 de APV zó aangepast wordt dat het gebruik van vuurkorven en zo in de tuin niet meer toegestaan is.
Dit deed men door in artikel 5:17 van de APV de **uitzondering** voor met hout gestookte sfeervuren **te laten vervallen**. Hiermee vallen vuurkorven en zo voortaan wél onder het verbod om in de open lucht vuur te stoken.

Sluit uw gemeente aan bij het Schone Lucht Akkoord

Sinds 2019 maakt het **Schone Lucht Akkoord** het nemen van maatregelen tegen houtrookoverlast nog veel gemakkelijker: elke gemeente kan zich bij dit akkoord aansluiten en gebruikmaken van de **subsidie** die binnen dit SLA beschikbaar is voor maatregelen om de lucht daadwerkelijk schoner te maken.

Dus ook hiervoor kunt u een **motie** indienen: aansluiting bij het SLA.
Het Kenniscentrum Houtrookoverlast heeft hier een voorbeeld-motie voor geschreven, inclusief motivering. Deze motie + toelichting is op te vragen bij [redacted]@live.nl.

Als uw gemeente aangesloten is bij het SLA, dan zullen houtrookoverlastmeldingen die gedaan worden op de site van Stookwijzer automatisch doorgegeven worden aan uw gemeente.

Als uw gemeente (nog) niet aangesloten is bij het SLA, dan kunnen meldingen op de site van Stookwijzer toch automatisch doorgegeven worden aan uw gemeente.
Hiervoor moet de gemeente zich dan aanmelden via **schoneluchtakkoord@minienw.nl**. Zo houden ook niet-aangesloten gemeenten zicht op overlast en klachten en kunnen ze actie ondernemen bij herhaalde overlast.

En denk nu niet: “Die beschikbare subsidie zal wel op zijn; ons project maakt geen kans meer”, want op 2022-09-29 meldde gemeente.nu dat veel gemeenten het subsidiebudget voor een groot deel links laten liggen. Met andere woorden: ook voor uw project is er zeer waarschijnlijk nog geld beschikbaar!

Op de webpagina van het schone Lucht Akkoord is te lezen dat in 2021 de volgende projecten op het gebied van houtstook een Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUk SLA) ontvangen hebben:

- Utrechtse Stook Standaard, gemeente Utrecht
- Gebiedsgerichte aanpak houtrook, gemeente Maastricht
- Houtstook, gemeente Rotterdam
- Pilot houtstookarme wijk, gemeente Helmond
- Houtstook, gemeente Eindhoven
- Houtstook, onderzoek en alternatief lespakket kampvuur, gemeente Den Haag
- Project houtstook, gemeente Nijmegen
- Campagne verantwoord stoken en barbecueën, gemeente Amsterdam

In 2022 ontvingen de volgende projecten op het gebied van houtstook een SpUk SLA:

- Houtstook communicatie - werken aan een betere luchtkwaliteit en gezondheidswinst, gemeente Deventer
- Communicatiecampagne houtstook, gemeente Utrecht
- Voorlichting tegen houtstookoverlast, gemeente Nijmegen

Sloopppremie voor houtkachels

Eén van de maatregelen die u als gemeenteraad kunt nemen in het kader van het SLA is een **sloopppremie voor houtkachels**.

Stel in de voorwaarden dan wel duidelijke eisen, zoals: de premie wordt alleen uitgekeerd bij vernietiging van een houtkachel, gecombineerd met de aanschaf van een warmtepomp of bijv. een hybride of elektrische kachel.
Als u zulke voorwaarden niet stelt, loopt u de kans dat handige houtstokers een oude houtkachel vervangen door een nieuwe, zo eentje waarvan de kachelverkopers beweren dat hij "veel schoner" is dan die oude kachels. Op die manier blijft de overlast bestaan en subsidieert u hem nog ook, wat niet de bedoeling zal zijn. Zie hieronder bij het voorbeeld uit Utrecht, waar men deze fout aanvankelijk maakte, maar uiteindelijk corrigeerde.

Een andere fout die gemakkelijk gemaakt wordt, is dat de premie ook geldt bij het plaatsen van een **filter** of een **katalysator** - Almelo, Noordwijk en Nijmegen maakten die fout.
Waarom u beter niet kunt kiezen voor het subsidiëren van filters en katalysatoren, staat duidelijk in het rapport *(Kosten)effectiviteit en toepasbaarheid maatregelen particuliere houtstook* dat Buro Blauw in 2021 schreef in opdracht van de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht:

- **Elektrostatische filters** blijken in langdurige praktijkmetingen minder fijnstof te reduceren dan uit laboratoriumproeven blijkt. Dit wordt toegeschreven aan het achterwege blijven van noodzakelijk onderhoud.
- Katalysatoren en elektrostatische filters verwijderen geen **condenseerbaar fijnstof**. Een katalysator verbrandt vooral kleinere koolwaterstofmoleculen, terwijl condenseerbaar fijnstof bestaat uit grote moleculen.
- Een elektrostatisch filter moet een of twee keer per jaar door een schoorsteenveger **gereinigd** worden. Ook hierbij gaat de werking achteruit als dit niet gebeurt.
- Katalysatoren moeten dagelijks/wekelijks door de gebruiker **gereinigd** worden. Indien dit niet gebeurt gaat de werking van de katalysator achteruit. VITO geeft aan dat het reinigen van de

> katalysator moeilijk kan zijn, omdat deze voor het schoonmaken gedemonteerd moet worden en daarna afgespoeld moet worden met water.

Kortom: hoewel de fabrikanten van filters en katalysatoren u schone lucht beloven, zitten er zóveel haken en ogen aan dat u er beter niet voor kunt kiezen om ze te subsidiëren.

Begin 2021 startte **Noordwijk** met een slooppremie voor houtkachels en een subsidie op filters:

> Je komt in aanmerking voor een slooppremie als je een oude houtkachel inruilt voor een nieuwe en schonere kachel. Ook komt er subsidie voor filters en katalysators. Deze verminderen de uitstoot van fijnstof, roet en geurstoffen.
> De pilot wordt nu gefinancierd vanuit de algemene reserve. Bij een positieve uitkomst wil de gemeente het plan doorzetten in het duurzaamheidsbeleid en wordt het meegenomen in de programmabegroting.

In **Almelo** diende de Partij Vrij Almelo op 2021-07-02 een motie in om een slooppremie voor houtkachels in te voeren en subsidie te geven op bewezen werkzame filters/katalysatoren (de motie werd verworpen):

> Verzoekt het college:
> Te zorgen voor reductie van uitstoot door het verstrekken van een slooppremie voor oude houtkachels op het moment dat deze worden vervangen door een nieuwe, schoner stokende kachel en een subsidie voor katalysatoren en/of filters, waarvan de werking bewezen is.
> Deze laatste subsidie wordt alleen verstrekt bij bestaande kachels. Hiervoor in eerste instantie een pilot te starten, voor de duur van twee jaar en deze te financieren uit de algemene reserve.

Nijmegen heeft eind 2021 een slooppremie ingevoerd, met de volgende voorwaarden:

> **Wat u moet weten**
> - U krijgt 100% van de gemaakte kosten vergoed, met een maximum van € 1.000 per gebouw
> - U krijgt binnen 8 weken reactie. Bij goedkeuring van de aanvraag krijgt u het geld binnen 6 weken gestort
> - U kunt subsidie aanvragen tot en met 31 december 2022 of tot het subsidiegeld op is

> **Voorwaarden**
> - U moet eerst de werkzaamheden laten uitvoeren voordat u de subsidie kunt aanvragen
> - De werkzaamheden moeten na 15 oktober 2021 zijn uitgevoerd. Alleen facturen van na 15 oktober 2021 worden in behandeling genomen
> - De subsidie kan alleen aangevraagd worden voor gebouwen waarin gewoond mag worden
> - U moet in Nijmegen-West (in de wijken Hees, Heseveld, Neerbosch-Oost, Wolfskuil, Biezen of Waterkwartier) wonen

> Als u een rookgasfilter of katalysator laat plaatsen gelden de volgende extra voorwaarden:
> - U kunt subsidie aanvragen als uw haard of kachel geen DIN-plus of Ecodesign keurmerk heeft. Dit kunt u vinden op de kachel of de bon of laten bepalen door een erkende installateur
> - U moet meedoen aan een (gratis) stookcursus van de gemeente. Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar [redacted]@nijmegen.nl. Meer info volgt per e-mail. Bekijk de data hieronder.
> - U moet een onderhoudscontract afsluiten van minimaal 1 jaar
> - De rookgasfilter of katalysator moet worden aangesloten door een bedrijf dat aangesloten is bij de NHK (Stichting Nederlandse Haard en Kachelbranche)

Meesturen
Als u een rookgasfilter heeft laten plaatsen:
- Kopie rekening van de installateur die de filter of katalysator heeft geïnstalleerd
- Een kopie van het onderhoudscontract van de filter of katalysator voor minimaal 1 jaar
- Een bewijs dat u heeft meegedaan aan de stookcursus die de gemeente heeft gegeven

Als u de schoorsteen (rookgaskanaal) heeft laten weghalen of dichtmaken:
- Kopie van de rekening van de aannemer die de schoorsteen (rookgaskanaal) heeft weggehaald of dichtgemaakt

Eind 2021 heeft ook **Utrecht** een slooppremie ingevoerd:

Subsidiemogelijkheden
Subsidie aanvragen kan van 1 december 2021 tot en met 31 december 2022. Daarna wordt de regeling verlengd of aangepast. De gemeente wil subsidie aanbieden tot en met 2025. Per jaar is er een maximumbedrag aan subsidiegeld beschikbaar. Als dat beschikbare subsidiegeld eerder op is, is het dat jaar niet meer mogelijk een aanvraag te doen. Er zijn drie dingen waar de gemeentesubsidie voor geeft:
1. Het laten verwijderen van een rookkanaal of ervoor zorgen dat het niet meer gebruikt kan worden. Het is niet genoeg om alleen de kachel en metalen pijp weg te halen. Hier wordt 2.000 euro subsidie voor gegeven.
2. Het laten verwijderen van een open haard. Hier wordt ook 2.000 euro subsidie voor gegeven.
3. Het vervangen van een open haard of van een oude houtkachel die niet aan de Ecodesign-eisen voldoet. De nieuwe kachel moet een moderne kachel zijn die wel aan deze eisen voldoet. De oude kachel moet ingeleverd worden bij een afvalscheidingsstation in Utrecht. Hier geeft de gemeente 500 euro subsidie voor.

Utrechters met een U-pas ontvangen tot en met 31 december 2022 extra subsidie voor het verwijderen of onbruikbaar maken van het rookkanaal (4.000 euro in plaats van 2.000 euro) en voor het vervangen van een oude haard of kachel (1.000 euro in plaats van 500 euro). Per kachel/open haard kan één subsidie aangevraagd worden. Per woonadres kan maximaal voor twee kachels een aanvraag gedaan worden.
Om de subsidie te ontvangen moeten aanvragers een aantal bewijzen inleveren. Daarmee laten ze zien dat ze de werkzaamheden hebben laten uitvoeren waarvoor ze subsidie hebben aangevraagd. Bijvoorbeeld een factuur van de werkzaamheden of een sloopverklaring van de oude houtkachel.

Zoals u ziet, had Utrecht het schoonheidsfoutje gemaakt om de sloopremie ook beschikbaar te stellen als er een andere houtkachel voor teruggekocht werd.
Op 7 juli 2022 dienden zes partijen in de gemeenteraad de motie "**Geen subsidie voor vervangen kachel**" in om deze fout te herstellen. De motie droeg het College van B&W op om:

1. Bij de volgende tranches geen subsidie meer te verlenen voor het vervangen van een kachel, maar uitsluitend subsidie te verlenen voor het verwijderen/onbruikbaar maken van een rookkanaal inclusief het verwijderen/slopen van de aangesloten (open) haard of aangesloten houtkachel;
2. Bij de volgende tranches € 4.000,- subsidie voor U-pashouders beschikbaar te stellen (ipv € 2.000,-) voor het verwijderen/onbruikbaar maken van een rookkanaal inclusief het verwijderen/slopen van de aangesloten (open) haard of aangesloten houtkachel.

De motie werd aangenomen door de Raad en overgenomen door de wethouder, dus zal worden uitgevoerd.

Ook andere gemeenten hebben inmiddels een sloopprémie of een aanverwante subsidieregeling ingevoerd:
november 2023: Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel en Renswoude: verwijderen of onklaar maken van het rookkanaal.
Veenendaal: verwijderen of onklaar maken van het rookkanaal.

Landelijke subsidie op het verwijderen van het rookkanaal

Vanaf 1 april 2023 kunnen gemeenten die het Schone Lucht Akkoord ondertekend hebben van het Rijk een bijdrage (cofinanciering) krijgen als ze een subsidieregeling opzetten om rookkanalen te verwijderen.

Subsidieer de aanschaf van LED-haarden

Een sloopprémie op houtkachels kan bij stokers de vraag oproepen: “Maar hoe moet ik mijn huis dán verwarmen?”
Op die vraag heeft de gemeente Heusden een antwoord gevonden: de gemeente geeft, als je je houtkachel of haard verwijdert, maximaal € 150 subsidie op een **LED-haard**.

Stookalert = stookverbod

Gaat een algeheel houtstookverbod op dit moment nog te ver? Overweeg dan om een **motie** in te dienen dat één van de **stookalerts** de status van (tijdelijk) stookverbod krijgt.

Er zijn op dit moment in Nederland drie stookalerts:

1. Het stookalert van het **RIVM**.
   Dit alert wordt afgegeven per provincie en kent 2 "standen": WEL of GEEN stookalert.
   Een stookalert wordt afgegeven als de ongunstige weersomstandigheden minimaal 6 uur duren en betrekking hebben op minimaal de helft van een provincie.
   In het in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgestelde rapport Beleidsverkenning aanvullende maatregelen om de emissies van particuliere houtstook te beperken (2022) zegt Royal HaskoningDHV over dit stookalert:

   > Het stookalert is een samenwerking tussen het KNMI en RIVM in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Het stookalert wordt afgegeven door het RIVM en geeft per provincie advies op basis van weersverwachtingen en de luchtkwaliteit. [...] Naast ongunstige weersomstandigheden voor de verspreiding van houtrook wordt een stookalert ook afgegeven bij wintersmog (smog door fijnstof) of een combinatie van beide. Iedereen die is aangemeld voor het stookalert ontvangt rond 12.00 uur een bericht via email ingeval er een stookalert is. De omstandigheden waarop een stookalert wordt afgegeven komen in de praktijk hooguit enkele keren per jaar voor.

2. Het stookalert van de **Stookwijzer**.

De Stookwijzer is een website die in 2017 opgericht is door de gemeente Nijmegen, het programma Slimme en Gezonde Stad van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN).
Dit stookalert wordt afgegeven op gemeente-niveau en kent 3 "standen":

blauw: stoken kan, maar houd rekening met de buren;
oranje: het is beter om nu geen hout te stoken;
rood: stook geen hout.

3. Het stookalert van de **Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche** (NHK).
De NHK is een belangenbehartigingsorganisatie van de kachelbranche.
Dit alert wordt afgegeven per provincie.

Geen van deze stookalerts heeft de juridische status van (tijdelijk) stookverbod, maar die kan een gemeente er wel aan toekennen.
Zoals [redacted] in zijn afstudeeronderzoek *Houtstook in de omgevingswet; biedt de Omgevingswet nieuwe mogelijkheden in de aanpak van houtstook overlast?*[3] (2022) schrijft:

> 4. negatief advies van **stookwijzer**: bij het stoken in een periode die volgens stookwijzer.nl als negatief wordt beschouwd kan stookhinder optreden. Als in de APV of andere gemeentelijke verordening het gebruik van de stookwijzer **verplicht** zijn gesteld, dan kan op basis hiervan worden opgetreden.

Op 2022-02-22 werd in de gemeenteraad van **Amersfoort** een motie aangenomen om code rood én code oranje van de Stookwijzer de status van tijdelijk **stookverbod** te geven.
En deze maatregel is juridisch haalbaar, aldus wethouder [redacted]

> Amersfoort wil al langer iets doen tegen houtrook, maar tot nu toe bleken maatregelen juridisch steeds niet haalbaar. Deze nieuwe maatregel is dat volgens wethouder [redacted] (Duurzaamheid) wél. „Eindelijk is er voor onze inwoners en handhavers de mogelijkheid om op te treden bij overlast van houtrook‘’, zei GroenLinks-fractieleider [redacted]

De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op

In 2016 werd de Omgevingswet aangenomen.
Nadat de datum van inwerkingtreding vele malen werd opgeschoven, ging op 14 maart 2023 dan toch eindelijk de kogel door de kerk: de Eerste Kamer gaf groen licht, zodat de wet op **1 januari 2024** daadwerkelijk in werking treedt.

Onder deze wet regelen gemeenten alles wat met de omgeving (dus: het milieu) te maken heeft, of, zoals [redacted] uitlegt in zijn afstudeeronderzoek *Houtstook in de omgevingswet; biedt de Omgevingswet nieuwe mogelijkheden in de aanpak van houtstook overlast?* (2022):

> Op landelijk niveau wordt het Bouwbesluit 2012 vervangen door het **Besluit bouwwerken leefomgeving** (Bbl). De eisen aan een rookgasinstallatie blijven gelijk, maar de gemeente krijgt wel de mogelijkheid om middels een **maatwerkvoorschrift** de eisen voor bestaande bouw aan te scherpen naar de eisen van nieuwbouw. De Wet milieubeheer blijft ook na invoering van de Omgevingswet van kracht.

3 Dit onderzoek is (nog) niet beschikbaar op internet; het is wel op te vragen bij het Kenniscentrum Houtrookoverlast.

Met de Omgevingswet worden 26 wetten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving gebundeld in één nieuwe wet. De nieuwe Omgevingswet is zowel een bundeling als een modernisering van de oude wetgeving. De Omgevingswet gaat uit van het subsidiariteitsbeginsel. Dit houdt in dat de taken en bevoegdheden in principe door de decentrale overheden (gemeenten) worden uitgevoerd. Hiermee staan de gemeenten aan de basis voor de algemene zorg voor de fysieke leefomgeving.

Het Bbl is voor het onderwerp houtstook relevant. Het Bbl vervangt namelijk onder andere het Bouwbesluit 2012. [...] Het Bbl is uitputtend geregeld. Dit houdt in dat er alleen kan worden afgeweken met maatwerk als het Bbl hiervoor ruimte biedt. Voor houtstook kan dit met een **maatwerkvoorschrift**. Een maatwerkvoorschrift is een aanvullende regel die de gemeente kan opnemen in een apart maatwerkbesluit. Artikel 3.7 van het Bbl biedt de mogelijkheid voor de gemeente om maatwerkvoorschriften te stellen aan bestaande bouw. Een maatwerkvoorschrift voor bestaande bouw mag enkel de kwaliteit verhogen. Tot maximaal het niveau van nieuwbouw (hoofdstuk 4 Bbl). Dit houdt in dat de eisen voor een verbrandingsinstallatie bij bestaande bouw van artikel 3.74 t/m 3.78 Bbl aangescherpt kunnen worden tot maximaal de eisen bij nieuwbouw. [...] Gemeenten kunnen regels stellen die het Bbl aanvullen in het omgevingsplan als het oogmerk van deze regel verschilt van het oogmerk van het Bbl. Bij regels voor houtstook is dit mogelijk omdat de regels in het omgevingsplan gericht zijn op de fysieke leefomgeving en de luchtkwaliteit terwijl het Bbl zich in de eerste plaats richt op de gezondheid van de gebruiker van de betreffende woning. Voor het onderwerp houtstook zijn **artikel 22.18 en 22.20** (bruidsschat) van het tijdelijk deel van het omgevingsplan relevant. Deze artikelen regelen namelijk dat houtstook **niet mag leiden tot overlast bij buurtbewoners**. Gebruikers van een bouwwerk (22.18), open erf of terrein (22.20) dienen alle redelijke maatregelen te nemen om overlast of hinder van onder andere rook, walm, roet en stof te voorkomen. Beide artikelen vervangen artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 zoals onderzocht in paragraaf 2.2. Zoals hierboven al vermeld heeft de gemeente de bevoegdheid deze artikelen aan te passen. Hiermee kan de gemeente de zorgplicht verduidelijken. Ook kan de gemeente de zorgplicht verder aanvullen met **toetsings- en handhavingscriteria voor overlast**.

In de gemeentelijke omgevingsvisie kan de gemeente ambities rondom houtstook opnemen. De gemeente kan zich bijvoorbeeld voornemen om overlast van houtstook te beperken of om houtkachels bij nieuwbouwwoningen te **ontmoedigen**. Deze ambities kan de gemeente vervolgens uitwerken in een **programma** (paragraaf 4.6) of **bindende regels in een omgevingsplan** (paragraaf 4.7).

De gemeente kan ervoor kiezen een programma te maken voor houtstook. Voorbeelden voor onderwerpen in een programma zijn:

- een laagdrempelig loket voor het melden van overlastsituaties openen;
- het inzetten van bemiddeling bij overlast;
- een actie met schoorsteenvegen;
- het financieel stimuleren van de uitfasering van de meest vervuilende type kachels;
- bewoners voorlichten over de nadelige gevolgen van houtstook.

Het **omgevingsplan** bevat de regels voor de fysieke leefomgeving. De gemeente kan **per gebied** aangeven welke activiteiten er wel en niet toegestaan zijn (bijvoorbeeld wonen, recreatie en verkoop). Ook worden er regels gesteld voor **activiteiten**, houtstook kan zo'n activiteit zijn.

De gemeente kan middels **omgevingswaarden** vastleggen welke kwaliteit een grondgebied moet hebben. Een omgevingswaarde is een instrument dat de gemeente in het omgevingsplan zet waarmee de gemeente het beleid van de omgevingsvisie kan uitvoeren. Hiermee kan de gemeente de kwaliteit vastleggen die zij voor de fysieke leefomgeving wil bereiken. Deze kwaliteit moet objectief vast te stellen en meetbaar zijn. Een voorbeeld hiervan is de **luchtkwaliteit**. De gemeente mag alleen omgevingswaarden vaststellen op terreinen waar het rijk of de provincie nog niks hebben vastgesteld. Een uitzondering hierop is de luchtkwaliteit. Daarin mag de gemeente **aanvullende** (zoals **roet**) en **afwijkende** (**strengere**) **omgevingswaarden** stellen.

De gemeente kan in het omgevingsplan regels stellen voor houtstook, als **milieubelastende activiteit**. Het doel hiervan is het beperken van negatieve effecten in de leefomgeving. De gemeente kan dit doen voor een kachel of open haard, maar ook voor vuurkorven en buitenhaarden die in de tuin worden gebruikt.
De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft de volgende voorbeeldregels voor in het omgevingsplan aangedragen:

- Bij mist of windstil weer een stookverbod wat gekoppeld kan worden aan de Stookwijzer of het Stookalert;
- De schoorsteen wordt minimaal jaarlijks geveegd;
- Alleen droog, schoon en ongeverfd hout mag als brandstof worden gebruikt;
- De uitlaat van de schoorsteen bevindt zich minimaal 0,5m boven de nok;
- Een houtkachel die wordt geïnstalleerd dient aan de toepasselijke EN-norm te voldoen. Hiermee wordt installatie van tweedehands kachels die hier niet aan voldoen voorkomen.

De gemeente kan regels stellen voor de **frequentie, tijdstip en duur van houtstook**. Dit is alleen succesvol bij gebruikers die naast een houtkachel nog een andere bron van verwarming hebben. De gemeente kan ook **immissie eisen voor geur of stoffen** opnemen in het omgevingsplan. Immissie betekent de belasting. Dit is bij houtstook de belasting van geur of stoffen op de gevels andere woningen in de buurt. Hiermee wordt er een harde grens gesteld en ligt de verantwoordelijkheid bij de gebruiker om deze eis te halen. Zo zou het materieel of het stookgedrag mogelijk aangepast dienen te worden. Dit kan worden gemeten met de methoden genoemd in paragraaf 2.5.

4.8 De omgevingsvergunning
Artikel 4.4 van de Omgevingswet biedt de gemeente de mogelijkheid om activiteiten **vergunning of melding plichtig** te maken. Deze melding of vergunningplicht kan de gemeente opnemen in haar omgevingsplan. Dit blijkt uit artikel 4.1, lid 1 en artikel 4.4, lid 2 van de Omgevingswet.
Als de gemeente besluit om houtstook als activiteit vergunning plichtig te maken dan is er sprake van een **omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit**. Een vergunningsaanvraag die voldoet aan de gestelde eisen is een binnenplanse omgevingsactiviteit en een vergunningsaanvraag die hier niet aan voldoet is een buitenplanse omgevingsactiviteit. Voor de vergunningplicht neemt de gemeente **beoordelingsregels** op in haar omgevingsplan om de vergunningaanvraag aan te toetsen. Deze beoordelingsregels kunnen bijvoorbeeld eisen stellen aan de **hoogte van de kachelpijp** (zie paragraaf 4.7) of de **technische eisen van het Bbl** (zie paragraaf 4.3). Verder kan de gemeente opnemen dat de vergunning wordt ingetrokken als de bepalingen omtrent houtstook (zie paragraaf 4.7) of de vergunningvoorschriften niet worden nageleefd. Deze vergunningvoorschriften kan de gemeente opnemen bij het verlenen van de omgevingsvergunning. Dit is weer onder te verdelen in doelvoorschriften en middelvoorschriften. Doelvoorschriften drukken het te bereiken doel uit in objectieve termen.

> Voor houtstook kan dit een **maximale geurimmissiewaarde** zijn (zie paragraaf 4.7 en 2.5). De stoker bepaalt dan zelf hoe aan dit voorschrift wordt voldaan. Als er niet aan het doelvoorschrift wordt voldaan is het aan de gemeente om dit aan te tonen. Een middelvoorschrift geeft vooraf een middel hoe de stoker aan het voorschrift moet voldoen. Dit kan bijvoorbeeld het maximaal toegestane stookuren per dag begrenzen of voorschriften voor de brandstof (zie paragraaf 4.7).50
>
> Een minder vergaande mogelijkheid is het instellen van een **meldingsplicht**. De gemeente kan dit doen op grond van artikel 4.4, lid 1 van de Omgevingswet. Het moet hierbij wel gaan om een milieubelastende activiteit. Bij houtstook komt er co2 en fijnstof vrij, dus dat kan als zodanig worden aangemerkt. Het doel van de meldingsplicht is om voor de gemeente in kaart te brengen waar er hout wordt gestookt. Het is voor de gemeente niet mogelijk om de activiteit naar aanleiding van de melding te verbieden. De gemeente heeft wel de mogelijkheid om op basis van de melding een controle uit te voeren.

In hoofdstuk 5 ("Regelgeving en werkwijze van de gemeente Zutphen") van zijn afstudeeronderzoek *Houtstook in de omgevingswet* geeft [redacted] een inschatting van hoe **effectief** en **handhaafbaar** de verschillende mogelijkheden die de Omgevingswet biedt, in Zutphen zouden zijn. Dit hoofdstuk omvat 8 pagina's, dus is hier kortheidshalve weggelaten. Wie het wil ontvangen, kan [redacted] een mailtje sturen [redacted]**@live.nl**), dan wordt het volledige onderzoek aan u opgestuurd.

Op de webpagina Drieslag houtstook: [redacted] en [redacted] (over het Schone Lucht Akkoord) legt [redacted] (Rijkswaterstaat) uit:

> Met de Omgevingswet krijgen decentrale overheden meer regie over de leefomgeving. **Ook voor houtstook kunnen gemeenten dan eenvoudiger zelf beleid en regels maken**. Zo kunnen ze in het omgevingsplan **lokale regels** vastleggen voor het gebruik van bijvoorbeeld open haarden, houtkachels en vuurkorven. We leggen dit verder uit op de website van het Informatiepunt Leefomgeving. Decentrale overheden kunnen hun vragen hierover ook stellen via de helpdesk van het InformatiePunt; grote kans dat ik degene ben die de vraag dan zal (proberen te) beantwoorden.

Het **Informatiepunt Leefomgeving** legt op zijn webpagina Regels voor houtstook vanuit woningen uit welke mogelijkheden gemeenten hebben om het houtstookprobleem aan te pakken:

> Gemeenten kunnen **beleid maken** en **regels opstellen** voor het gebruik van houtkachels en open haarden. Ook zijn **lokale regels** mogelijk voor houtstook buitenshuis, zoals vuurkorven en buitenhaarden. Daarnaast gelden landelijke regels.
>
> In het omgevingsplan van gemeenten kunnen **lokale regels voor houtstook** staan.
>
> Gemeenten kunnen de aanwezigheid van houtkachels niet verbieden. [...] Ook is er nauwelijks ruimte voor gemeenten om lokale regels te stellen voor het rookgaskanaal (schoorsteen), omdat het Bbl daarover al regels stelt.
> Wél kunnen gemeenten **in het omgevingsplan regels opnemen** over het **gebruik van houtkachels**. Zodat er minder schadelijke rook in de omgeving terechtkomt. Het oogmerk is dan het beschermen van de gezondheid van omwonenden (en van het milieu).

Daarnaast kunnen gemeenten **in de omgevingsvisie beleid voor houtstook opstellen** en **in een programma maatregelen vastleggen**. Ook kunnen gemeenten **lokale omgevingswaarden voor luchtkwaliteit** opstellen.

Houtstook en de omgevingsvisie

De gemeente is verplicht om een omgevingsvisie te maken. In de gemeentelijke omgevingsvisie kan de gemeente **ambities rondom houtstook** opnemen. Deze ambities kan de gemeente vervolgens uitwerken in een **programma** en/of **bindende regels in het omgevingsplan**.
Uitgangspunten in de omgevingsvisie kunnen bijvoorbeeld zijn:

- overlast houtstook beperken
- ontmoedigen van houtkachels in nieuwe woningen

Ook als de omgevingsvisie geen specifieke ambitie voor houtstook bevat, kan de gemeente **maatregelen** in een **programma** of het **omgevingsplan** opnemen.

Houtstook in een programma

De gemeente of provincie kan er voor kiezen om een **programma** te maken voor houtstook. In een programma staan **maatregelen** om het gewenste doel te bereiken. Overheden kunnen daarbij beleidsregels en financiële instrumenten gebruiken. Maar ook communicatieve maatregelen, afspraken met organisaties en uitvoering van projecten kunnen onderdeel zijn van een programma.
Voor houtstook zijn bijvoorbeeld de volgende maatregelen denkbaar:

- Bewoners bewustmaken van luchtvervuiling en mogelijke overlast (**voorlichting**).
- Een laagdrempelig loket voor het **melden** van overlastsituaties openen en een passende **(re)actie op klachten** voorbereiden.
- Professionele **bemiddeling** inzetten bij overlastsituaties.
- **Schonere alternatieven stimuleren** (voorlichting, financiële regeling).
- **Uitfasering** van de meest vervuilende (oude) kachels stimuleren (financiële regeling).
- Wijkgericht **schoorsteenvegen**.

Regels voor houtstook in het omgevingsplan

De gemeente kan in het **omgevingsplan** regels stellen voor het stoken van hout aan huis, als milieubelastende activiteit. Met als doel om negatieve effecten op de leefomgeving te beperken. Het kan daarbij gaan om het gebruik van een kachel of open haard binnenshuis. Maar gemeenten kunnen ook regels stellen voor bijvoorbeeld vuurkorven en buitenhaarden in de tuin of op het terras.
Als de gemeente geen regels stelt in het omgevingsplan, dan geldt ook voor burgers de **zorgplicht** uit **artikel 1.6 en 1.7 van de Omgevingswet**. Een particulier die hout stookt, moet ervoor zorgen dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. Een gemeente kan voor houtstook ook de specifieke zorgplicht uit de bruidsschat overnemen en verder invullen in het omgevingsplan.

Voorbeelden van regels in het omgevingsplan

De regels moeten gaan over de fysieke leefomgeving. Ze kunnen zich richten op het **beperken van de luchtvervuiling** en het **voorkómen of verminderen van overlast voor omwonenden**. Gemeenten kunnen regels opstellen voor specifieke gebieden of gebiedstypen, als ze daarvoor een goede onderbouwing hebben.
De handhaafbaarheid van de regels is een belangrijk aandachtspunt. Ook moet er capaciteit zijn voor het toezicht op de regels.

Voorbeeldregels van de VNG

De **Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)** heeft voor houtstook aan huis 5 **voorbeeldregels** opgenomen in de **staalkaart Bestaande woonwijk**. Deze voorbeeldregels zijn vooral bedoeld voor gedachtevorming. Ze zijn verder niet uitgewerkt.

1. Als brandstof wordt alleen droog, schoon en ongeverfd hout gebruikt (overigens is het stoken van geverfd hout al verboden via de Wet milieubeheer).
2. De uitlaat van de schoorsteen bevindt zich minimaal 0,5 m boven de nok (zie voor toelichting de pagina Technische bouwregels voor houtkachels).
3. De schoorsteen wordt minimaal eenmaal per jaar geveegd.
4. Bij mist of windstil weer wordt niet gestookt (mogelijk te koppelen aan de stookwijzer of het stookalert).
5. Een houtkachel die wordt geïnstalleerd voldoet aan de toepasselijke EN-norm (doel: geen installatie van tweedehandskachels, die nog niet voldoen aan de toepasselijke EN-norm).

Naast de VNG-voorbeeldregels, zijn meer lokale houtstookregels denkbaar. Hierna volgen nog enkele voorbeelden.

Frequentie, tijdstip en duur van houtstook

Hoe vaak, wanneer en hoe lang mogen mensen hun open haard, houtkachel, vuurkorf of buitenhaard gebruiken? Regels daarvoor zijn vooral geschikt voor sfeerverwarming (open haarden, buitenvuren). Gebruikers van moderne (pellet)kachels of pelletketels voor hoofdverwarming hebben vaak geen alternatieve verwarmingsbron.

Immissie-eisen voor het gebruik van houtkachels

Gemeenten kunnen voor bepaalde wijken **immissie-eisen** voor houtrookgerelateerde **geur** of **stoffen** opnemen in het omgevingsplan. Zodat de omgeving beter beschermd kan worden tegen houtrook. Dat kan betekenen dat gebruikers hun **stookgedrag** en zo nodig hun **materieel** (zoals type kachel, filter of schoorsteenkap) moeten aanpassen, om aan deze eisen te kunnen voldoen. De rijksoverheid onderzoekt mogelijkheden voor een meet- of beoordelingsmethode. Want de uitvoering en handhaafbaarheid van een immissie-eis kan complex zijn. Zo'n beoordelingsmethode kunnen gemeenten ook gebruiken bij overlastsituaties.

Vergunningplicht, meldingsplicht of informatieplicht

Gemeenten kunnen eventueel een **vergunningplicht** instellen voor de activiteit het stoken van hout door huishoudens of een specifieke deelactiviteit. Dit is dan een **omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit**. Daarbij moet de gemeente dan **beoordelingsregels** opstellen. Een **meldingsplicht of een informatieplicht** is een minder vergaande mogelijkheid.

Specifieke zorgplicht in de bruidsschat: geen overlast

Houtstook **mag niet leiden tot overlast bij buurtbewoners**. Gebruikers van een bouwwerk, open erf of terrein moeten alle redelijke maatregelen nemen om overlast of hinder van onder andere rook, roet, walm en stof te voorkomen of te stoppen. Deze specifieke zorgplicht staat in het **tijdelijk deel** van het omgevingsplan, in de **bruidsschat**. Het gaat om artikel 22.18 (bouwwerken) en 22.20 (open erven en terreinen) van deze bruidsschat. Beide artikelen vervangen het overlastartikel 7.22 uit het Bouwbesluit.

Gemeenten kunnen deze specifieke zorgplicht **verduidelijken** of **verder invullen** in het **omgevingsplan**. Bijvoorbeeld door **toetsings- en handhavingscriteria** op te stellen voor het

beoordelen van overlast. Zo kan de gemeente overlast op een zelfde manier beoordelen en eventuele handhaving onderbouwen. Zoals hierboven beschreven, kan de gemeente ook specifieke stookregels opnemen in het omgevingsplan, waarop ze direct kan handhaven.

Beoordelen houtrookoverlast
De rijksoverheid werkt aan een uniforme meet- of beoordelingsmethode. Op dit moment kunnen gemeenten gebruikmaken van het **kennisdocument Gezondheids- en hindereffecten door houtkachels van particulieren** van de **Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (STAB)** uit 2019. Dit uitgebreide kennisdocument geeft handvatten voor de **beoordeling van houtrookoverlast**. De rechtbank gaat in uitspraak SHE 18/596, 12 juli 2019 (Helmond) uitgebreid in op deze handvatten en noemt ook eerdere jurisprudentie over het beoordelen van houtrookoverlast.

Omgevingswaarden luchtkwaliteit
Omgevingswaarden leggen de kwaliteit vast die het Rijk, de provincie of de gemeente wil bereiken. Houtstook zorgt onder andere voor uitstoot van fijnstof. De gemeente zorgt ervoor dat de **rijksomgevingswaarden voor fijnstof niet worden overschreden**.

Lokale omgevingswaarden
Gemeenten en provincies mogen ook **aanvullende en afwijkende (strengere) omgevingswaarden** stellen voor luchtkwaliteit. Ze leggen deze vast in het omgevingsplan of de omgevingsverordening. De gemeente kan bijvoorbeeld een omgevingswaarde vastleggen voor **roet** of een omgevingswaarde voor **piekconcentraties fijnstof**.
Maatregelen nemen
Zo'n lokale omgevingswaarde heeft alleen zin als de gemeente zelf maatregelen kan nemen om de norm te halen. Bijvoorbeeld via **specifieke regels in het omgevingsplan** en **handhaving daarvan**. Zo kan de gemeente in het omgevingsplan een regel opnemen, dat nieuwe milieubelastende activiteiten worden getoetst aan deze omgevingswaarden. Ook via voorlichting aan bewoners of subsidies kunnen gemeenten het stookgedrag beïnvloeden, waardoor de luchtkwaliteit verbetert. Stelt de gemeente een lokale omgevingswaarde vast? Dan moet ze deze zelf monitoren. En een programma opstellen als de omgevingswaarde wordt overschreden. Of als een overschrijding dreigt in de toekomst.

En op zijn webpagina Lucht en omgevingswaarde zegt het **Informatiepunt Leefomgeving** duidelijk:

Lokale omgevingswaarden
De provincie en de gemeente kunnen **lokale omgevingswaarden** [*] voor de buitenlucht in de omgevingsverordening en het omgevingsplan [*] opnemen. Dit kan een **strengere omgevingswaarde** zijn dan de rijksomgevingswaarde. Hiervan zijn drie varianten:

- een scherpere norm, bijvoorbeeld voor fijnstof
- een resultaatsverplichting voor een rijksomgevingswaarde waar in het Bkl een inspanningsplicht voor geldt
- voor de lokale omgevingswaarde geldt dezelfde getalswaarde op locaties waar de rijksomgevingswaarde niet geldt

Ook aanvullende omgevingswaarde mogelijk

> Behalve een strengere omgevingswaarde is ook een **aanvullende omgevingswaarde** mogelijk. Bijvoorbeeld een omgevingswaarde voor **roet**. Gemeenten en provincies krijgen daarmee extra ruimte om vorm te geven aan lokaal of regionaal beleid voor een gezonde leefomgeving.
>
> **Voorbeeld: omgevingswaarde roet in omgevingsplan**
> Voor roet staat in het Bkl geen omgevingswaarde. Een gemeente kan bijvoorbeeld vanuit gezondheidsperspectief een bepaald niveau stellen aan de **roetconcentratie**. Dit kan een gemeente doen door een lokale omgevingswaarde voor roet in het omgevingsplan op te nemen.

Kortom: gemeenten krijgen met de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en de Omgevings-verordening krachtige instrumenten in handen om houtrookoverlast te beëindigen.
Maak hier gebruik van en uw gemeente zal een prettiger gemeente worden om in te leven.

Stel een registratie- en vergunningplicht in voor het stoken van hout door huishoudens

In het rapport "Beleidsverkenning aanvullende maatregelen om de emissies van particuliere houtstook te beperken"(2022) noemt Royal HaskoningDHV als mogelijke uitbreidingen van de bestaande wet- en regelgeving:

> • een registratieplicht voor alle bestaande en nieuwe toestellen;
> • een verplichte periodieke keuring van alle toestellen;

In hun rapport *Handreiking Gezonde leefomgeving in het omgevingsplan* schrijft de GGD GHOR Nederland:

> **4.2.9 Houtstook: omgevingsvergunning**
> Volgens het Ministere van I en W (2020) kan de gemeente een **vergunningplicht** instellen voor de activiteit 'het stoken van hout door huishoudens' of een specifieke deelactiviteit. Dit is dan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Daarbij moet de gemeente beoordelingsregels opstellen.

Het document waarnaar verwezen wordt, is de brief *Antwoorden op vragen over tiende rapportage Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit*, waarin, op 2020-02-26, minister [redacted] - [redacted] antwoordt op vragen van het CDA:

> Vraag 3
> De PvdA-fractieleden gaan ervan uit dat de in het Akkoord opgenomen normen minimumnormen betreffen waarvan door gemeenten, provincies en Rijk naar boven kan worden afgeweken. Kunt u dit (nogmaals) bevestigen?
> Antwoord 3 en 4
> [...] Het stelsel **Omgevingswet** biedt een aantal mogelijkheden voor decentrale overheden om een afwijkende of een **aanvullende** omgevingswaarde voor het eigen grondgebied vast te stellen. [...] Lokale overheden kunnen onder de Omgevingswet alleen **verdergaande** gezondheidsambities vastleggen voor het lokaal realiseren van **schonere** lucht. Lokaal toestaan van vuilere lucht mag niet.
>
> Vraag 5

> Is het mogelijk om in de nabije toekomst bijvoorbeeld een wettelijke landelijke norm voor de uitstoot door houtstook van particulieren op te leggen naast, of aanvullend op, het Akkoord?
> Antwoord 5
> [...] [Het is], in principe, mogelijk om **lokaal eisen** te stellen aan de **uitstoot** van houtrook (zie ook antwoord op vraag 6).
> Vraag 6
> Kan een gemeente dergelijke dwingende normen opleggen als voorwaarde voor het afgeven van een vergunning voor de aanleg van houtgestookte kachels en haarden?
> Vraag 7
> Geeft de nieuwe Omgevingswet gemeenten de ruimte om de aanleg van houtgestookte kachels en haarden vergunningplichtig te maken?
> Antwoord 6 en 7
> [...] Om regels te stellen aan de uitstoot van houtrook kunnen gemeenten in een Algemene plaatselijke verordening, en straks ook onder de Omgevingswet (in het Omgevingsplan), wel **immissie-eisen** stellen aan het gebruik van kachels en haarden. Dit betreft **eisen aan de buitenlucht**, niet aan de kachel zelf. Hier dient dan een zorgvuldige afweging van belangen aan ten grondslag te liggen. Het kunnen hier regels betreffen voor een **specifieke locatie**, **weersomstandigheden** of voor een **specifieke periode** om overlast van houtrook tegen te gaan. De gemeente kan voor dit gebruik desgewenst ook een **algemeen verbod** of een **verbod behoudens vergunning** instellen.

Dit betekent dat een gemeente lokaal strengere regels kan vaststellen voor de luchtkwaliteit dan de landelijke wetgeving, dat een gemeente een stookverbod onder bepaalde voorwaarden kan afkondigen én dat een gemeente het stoken van hout vergunningplichtig kan maken.
Of "een specifieke locatie" kan betekenen "binnen de bebouwde kom" is momenteel nog niet duidelijk, maar de brief van de minister zegt in ieder geval niet expliciet dat dit niét kan.

Dit komt overeen met wat het **Informatiepunt Leefomgeving** schrijft op zijn webpagina Regels voor houtstook vanuit woningen:

> **Vergunningplicht, meldingsplicht of informatieplicht**
> Gemeenten kunnen eventueel een **vergunningplicht** instellen voor de activiteit het stoken van hout door huishoudens of een specifieke deelactiviteit. Dit is dan een **omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit**. Daarbij moet de gemeente dan **beoordelingsregels** opstellen. Een **meldingsplicht of een informatieplicht** is een minder vergaande mogelijkheid.

Via de **beoordelingsregels** kan een gemeente de vuilste apparaten uitbannen of, als de regels streng genoeg zijn, houtstook onmogelijk maken.

Neem in de APV een milieubelasting voor houtstokers op

Wie elektriciteit en aardgas verbruikt, ziet op de factuur ook

- REB (**Regulerende Energie Belasting**) en
- ODE (**Opslag Duurzame Energie**)

staan.
De REB is (als prijsverhoging) bedoeld om het verbruik van fossiele brandstoffen minder aantrekkelijk te maken.
Het geld van de ODE wordt gebruikt om de productie van duurzame energie te stimuleren (bron: Essent).

Op hout zit geen REB en ook geen ODE. Om een eind te maken aan deze vorm van belasting-ontduiking kunt u in de gemeenteraad een **motie** indienen om een **houtstookbelasting** in te voeren, analoog aan de hondenbelasting: de vervuiler betaalt.
Met de inkomsten uit die belasting zou u een **slooppremie** voor houtkachels kunnen financieren.

De bevoegdheid tot het opleggen van gemeentelijke belastingen is vastgelegd in de Gemeentewet:

> **Hoofdstuk XV. De gemeentelijke belastingen**
> **§ 1. Algemene bepalingen**
> **Artikel 216**
> De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een **gemeentelijke belasting** door het vaststellen van een belastingverordening.
> **Artikel 217**
> Een belastingverordening vermeldt, in de daartoe leidende gevallen, de belastingplichtige, het voorwerp van de belasting, het belastbare feit, de heffingsmaatstaf, het tarief, het tijdstip van ingang van de heffing, het tijdstip van beëindiging van de heffing en hetgeen overigens voor de heffing en de invordering van belang is.

Pas de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp) toe

In 2006 trad de **Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek** (Wbmgp) in werking. De Wbmgp biedt gemeenten de mogelijkheid om in kwetsbare gebieden, waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staan, bijzondere maatregelen in te zetten, zoals het selectief toewijzen van **huurwoningen**.
In de praktijk betekent dit dat gemeenten de leefbaarheid en veiligheid kunnen verbeteren door de instroom van huurders met een geschiedenis van **overlastgevende** (en/of criminele) **gedragingen** te beperken.

In het rapport Selectieve woningtoewijzing; Landelijke evaluatie van artikel 8, 9 en 10 van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek, in 2021 geschreven in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, leest u alles over de Wbmgp en de ervaring van diverse gemeenten met deze wet.

Voer de Urgenda-uitspraak uit

Op 24 juni 2015 oordeelde de rechtbank Den Haag in de door de stichting Urgenda tegen de Staat aangespannen bodemprocedure dat

> de Staat meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland te verminderen. De Staat moet ervoor zorgen dat **de uitstoot in Nederland in 2020 ten minste 25% lager is dan in 1990**.

Tevens oordeelde de rechtbank:

> De Staat moet meer doen om het dreigende gevaar veroorzaakt door de klimaatverandering te keren, gegeven ook zijn **zorgplicht** voor de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

Omdat de Staat zich niet aan deze uitspraak stoorde, spande Urgenda in 2018 opnieuw een rechtszaak aan en in deze zaak bekrachtigde de rechtbank Den Haag (in zijn uitspraak van 9 oktober 2018) de uitspraak van 24 juni 2015.
Dit betekent dat de Staat er echt niet onderuit kan om de uitstoot van broeikasgassen sterk te verminderen.

"De Staat", dat is niet alleen de regering in Den Haag, dat is ook elke provincie en dat is ook elke gemeente. Dus ook voor elke gemeente geldt dat die **meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland te verminderen** en ervoor zorg moet dragen dat **de uitstoot in Nederland in 2020 ten minste 25% lager is dan in 1990**. En ook voor elke gemeente geldt dat hij een **zorgplicht** heeft tegenover zijn inwoners en dat hij **het leefmilieu moet beschermen en verbeteren**.

Een heel gemakkelijke manier om aan deze verplichtingen te voldoen, is: een einde maken aan houtstook:

- leg inwoners die door het verbranden van hout overlast/hinder veroorzaken een stookverbod op;
- voer een sloopremie in voor houtkachels;
- maak uw gemeente houtstookvrij.

Hierdoor valt de door houtverbranding veroorzaakte CO_2-uitstoot weg.

Alternatieve verwarmingsvormen stoten voor dezelfde hoeveelheid warmte minder CO_2 uit dan houtstook.
Zonne- en windenergie en aardwarmte stoten geen CO_2 uit (alleen bij de bouw van de installaties komt CO_2 vrij), maar zelfs elektriciteit die opgewekt is in een kolencentrale stoot voor 1 kWh 15% minder CO_2 uit dan een houtcentrale (bron: Trouw: *Waarom biomassa een grotere klimaatkiller is dan steenkool*).

U kunt dus een **motie** indienen dat uw gemeente **de Urgenda-uitspraak uitvoert** en actief de CO_2-uitstoot verlaagt door een eind te maken aan houtstook.

Profiteer van het werk van uw partijgenoten - en andersom

Bent u een lokale afdeling van een landelijke partij? Profiteer dan van het werk van uw partijgenoten! Vraag aan het hoofdkantoor of ergens anders al eens een fractie raadsvragen over houtstook gesteld heeft of een motie ingediend heeft. Als dat zo is: **neem die vragen/motie over**. En neem contact op met die afdeling om samen na te denken over volgende stappen.

Dit geldt ook voor de twee andere bestuurslagen die we in Nederland hebben: ga na of er door uw partij in **Provinciale Staten** of in de **Tweede Kamer** al eens aandacht besteed is aan het probleem.

En dit werkt ook andersom: als u met raadsvragen of een motie succes boekt, laat uw partijgenoten elders daar dan van profiteren: geef de vragen en de motie via het landelijk hoofdkantoor door aan al uw plaatselijke collega's.

Overzicht van de belangrijkste updates van dit document:

2024-02-12	Aan “Handhaaf de bestaande wetgeving” toegevoegd: “Breng de stoker in contact met het Tijdelijk Noodfonds Energie” en “Breng de stoker in contact met Geldfit”.
2024-02-10	Aan “Handhaaf de bestaande wetgeving” toegevoegd: “Breng de stoker in contact met Schuldhulpverlening”.
2024-01-20	Onder “Neem in de APV een criterium (norm) op voor hinder/overlast” drie suggesties voor criteria/normen toegevoegd.
2023-10-04	“Verbiedt open vuur (o.a. vuurkorven) in de tuin” toegevoegd.
2023-07-25	“Het effect van voorliching aan stokers is beperkt” toegevoegd, inclusief de tip om voorafgaand aan een voorlichtingscampagne een nulmeting uit te voeren.
2023-05-12	“Subsidieer de aanschaf van LED-haarden” toegevoegd.
2023-05-08	“Ga via het Interventiekompas in gesprek met stokers” toegevoegd. Onder “De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op” de definitieve datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet toegevoegd. Onder “Sluit uw gemeente aan bij het Schone Lucht Akkoord” de projecten toegevoegd die in 2021 en 2022 subsidie ontvingen.
2023-03-28	Onder “Sloopprémie voor houtkachels” toegevoegd dat er een landelijke subsidie komt op het verwijderen van het rookkanaal.
2023-03-16	Onder “Handhaaf de bestaande wetgeving” toegevoegd dat de gemeente de stoker een waarschuwende brief kan sturen.
2022-07-26	Op diverse plaatsen citaten uit het rapport "Beleidsverkenning aanvullende maatregelen om de emissies van particuliere houtstook te beperken" (Royal HaskoningDHV) toegevoegd.
2022-07-21	Onder "Stel raadsvragen" voorbeeldvragen toegevoegd.
2022-07-14	Onder "Sloopprémie voor houtkachels" de motie uit Utrecht toegevoegd die voorkomt dat de ene houtkachel vervangen wordt door de andere. Onder "Sloopprémie voor houtkachels" informatie toegevoegd over de tegenvallende effectiviteit van filters en katalysatoren (uit het rapport van Buro Blauw). Onder "Geef voorlichting aan gedupeerden" informatie toegevoegd over de tegenvallende effectiviteit van voorlichting aan stokers (uit het rapport van Buro Blauw en uit een Australisch onderzoek).
2022-05-25	Onder "Sloopprémie voor houtkachels" het voorbeeld uit Noordwijk toegevoegd. Onder "Sloopprémie voor houtkachels" de motie uit Almelo toegevoegd. Onder "Sloopprémie voor houtkachels" het voorbeeld uit Utrecht toegevoegd.
2022-05-24	Onder "Sloopprémie voor houtkachels" het voorbeeld uit Nijmegen toegevoegd.
2022-04-03	Onder "De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op" informatie uit het afstudeeronderzoek *Houtstook in de omgevingswet; biedt de Omgevingswet nieuwe mogelijkheden in de aanpak van houtstook overlast?* (2022) van [redacted] toegevoegd.
2022-03-28	"Wet Ruimtelijke Ordening (WRO)" toegevoegd. Onder "Stookalert = stookverbod" informatie uit het afstudeeronderzoek *Houtstook in de omgevingswet; biedt de Omgevingswet nieuwe mogelijkheden in de aanpak van houtstook overlast?* (2022) van [redacted] toegevoegd.
2022-02-25	Aan "Stel een vergunningplicht in voor het stoken van hout door huishoudens" citaten uit de ministeriële brief van 2020-02-26 toegevoegd.
2022-02-23	Onder "Stookalert = stookverbod" toegevoegd dat in Amersfoort de Stookwijzer de status van tijdelijk stookverbod gekregen heeft.
2022-02-21	"Stel een vergunningplicht in voor het stoken van hout door huishoudens" toegevoegd. Onder "Stookalert = stookverbod" naast het RIVM twee andere stookalerts toegevoegd.

2022-01-03 In "De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op" de aktuele geplande invoerdatum van de Omgevingswet toegevoegd.
2021-12-31 Aan "De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op" een citaat over lokale en aanvullende omgevingswaarden toegevoegd.
2021-12-29 "Stel geurregels op" toegevoegd.
2021-12-28 Aan “Roep houtrookvrije wijken uit of maak de hele gemeente houtrookvrij” een verwijzing naar de APV van [redacted] toegevoegd.
2021-12-17 "Aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord" toegevoegd.
Informatie over het automatisch doorsturen van meldingen op Stookwijzer toegevoegd.
Van "Sloopprémie voor houtkachels" een apart hoofdstuk gemaakt.
2021-10-23 Informatie van [redacted] (Rijkswaterstaat) over de Omgevingswet toegevoegd aan "De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op".
2021-10-22 Citaten uit de Gemeentewet toegevoegd aan diverse hoofdstukken.
2021-10-14 Datum waarop de Omgevingswet in werking moet treden toegevoegd.
2021-10-08 "De Omgevingsvisie: maak beleid, stel regels op" toegevoegd.
2021-08-25 “Voer de Urgenda-uitspraak uit” toegevoegd.
2021-07-15: “Neem in de APV een milieubelasting voor houtstokers op” toegevoegd.
2021-07-01: In “Roep houtrookvrije wijken uit of maak de hele gemeente houtrookvrij” een verwijzing naar de APV van Venray opgenomen.
2021-05-25: “Neem in de APV een criterium op voor hinder/overlast” toegevoegd.